

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תאד"מ 21-12-38237 סולטן נ' ג'ייקוב

לפני כבוד השופט נמרוד אשכול

התובע: אריק סולטן
ע"י עו"ד אבי מורה, ו/או יוסי אפל ו/או עו"ד סופי מילר
ואח'

נגד

הנתבע: עמית ג'ייקוב
ע"י ב"כ שי מ. רוסינסקי

פסק דין

רקע:

1. התובע, הינו צלם מקצועי, ראה סעיף 9 לכתב התביעה, הגיש תביעה, לפיצויים בלא הוכחת נזק, על סך 40,000 ₪ בגין הפרת זכות היוצרים והזכות המוסרית ביצירתו של התובע וזאת בהתאם לסעיף 56 לחוק זכויות יוצרים, תשס"ח – 2007 (להלן: "החוק").
2. לעמדת התובע, הנתבע עשה שימוש מסחרי ביצירה המוגנת של התובע ופרסם אותה בדף העסקי שלו באינטרנט (להלן: "האתר"), כל זאת, מבלי לבקש אישור לשימוש ביצירה המוגנת ומבלי לציין את שמו של התובע כיוצר היצירה. באופן כזה פגע בזכותו המוסרית של התובע ביצירה וכן בזכויותיו הכלכליות.
3. התובע טוען כי על פי ההסכם בינו לבין מזמינת העבודה, עיתון "ישראל היום", ביצע פרויקט צילומי ובגדרו צילם התובע את השחקנית, הגב' שרון זליקובסקי (להלן: "שרון" ו/או "הגב' זליקובסקי"), מספר תמונות מקצועיות ובין השאר תמונה נשוא תובענה זו. התמונה סומנה נספח 1 לכתב התביעה, (להלן: "התמונה").
4. להוכחת בעלותו של התובע בתמונה, צירף התובע שני נספחים:
א. נספח 2 שמהווה לדעת התובע הוכחת בעלות של התובע בתמונה (ראה סעיף 11 לכתב התביעה).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תאד"מ 21-12-38237 סולטן נ' ג'ייקוב

- ב. נספח 3, שהוא הסכם עבודה בין התובע לבין "מקור ראשון שותפות מוגבלת", הסכם מיום 17.7.2014, שהוא הסכם עם העיתון "ישראל היום" (להלן: "ההסכם"). כפי שציין קודם לכן.
5. הנתבע, כפר בתביעה, וטען כי מדובר "בתביעה שהוגשה בחוסר תום לב ואגב ניסיון לעשוק את הנתבע", ראה סעיף 1 לכתב הגנה. הנתבע טוען כי, הינו אב צעיר המעביר סדנאות משחק לילדים ובני נוער. הנתבע יזם באוקטובר 2020 סדנה ללימוד משחק בשיתוף השחקנית הגב' זליקובסקי, אשר הפנתה את הנתבע לתמונה המצויה בדף הפייסבוק שלה ואמרה לנתבע כי יוכל לעשות בה שימוש. במרץ 2021 פרסם הנתבע בדף הפייסבוק שלו את התמונה. עוד מציין הנתבע כי, המיזם / הסדנה לא יצא אל הפועל.
6. הנתבע טוען, כי לא ידע שלשיטת התובע קיימות לו זכויות יוצרים על התמונה. כן פרט כי זמן קצר לאחר הפניה של התובע וטענתו לזכויות בתמונה הנתבע הסיר את התמונה. עוד מציין הנתבע כי לא בוצע כל שידור וכל שהיה הוא העלאת תמונה כמפורט לעיל.
- בנוסף, טען כי, על פי ההסכם בין שרון לבין התובע, התובע עצמו העביר את התמונה לשרון והתיר לה להשתמש בה. בנסיבות העניין, לא נפגעו זכויותיו הכלכליות ולא המוסריות של התובע. בנוסף טוען, הנתבע, כי עומדת לו הגנה מכוח היותו לכל היותר "מפר תמים" וזאת כמפורט בסעיף 58 לחוק.
7. בכתב תשובה, ציין התובע, כי הוא בעל זכות היוצרים בתמונה, וכן, כי לא עומדת לנתבע הגנת "מפר תמים", בנושא זה ציין כי התמונה נשוא התביעה עדיין מופיעה במרשתת בעניין זה ראה: סעיפים 6 ו-9 לכתב התשובה.
8. ביום 2.5.2022 התקיים דיון מקדמי ובו הציגו הצדדים עיקר טענותיהם. בהמשך, הגישו הצדדים "הודעה על הסכמה דיונית לביטול הדיון ולהגשת סיכומים בכתב" בגדרה הודיעו הצדדים לבית המשפט כי בהליך זה לא יתקיימו הוכחות, הליך לשמיעת ראיות, ובמקום זאת יוגשו סיכומים בכתב. בהמשך לכך, הגישו הצדדים סיכומים בכתב. בהקשר זה יצוין כי בשל תקלה שאינה תלויה בצדדים, לא הובא התיק למתן פסק דין, אלא במועד מאוחר משנקבע. לעניין זה ראה החלטה מיום 29.9.2022.

עיקר טענות הצדדים:

9. התובע ציין כי מדובר בהפרה בוטה של זכויות יוצרים ויצירה מוקדמת של התובע. התובע מציין כי לא הכיר את הנתבע ולא נתן לו כל זכות שימוש או רישיון או הרשאה לשימוש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תאד"מ 21-12-38237 סולטן נ' ג'ייקוב

ביצירה המוגנת לנתבע. עוד מציין התובע כי, התובע "לא הוזמן על ידי המצולמת ומעולם לא העניק לה ו/או למי מטעמה זכות שימוש מסחרי אלא זכות שימוש אישית בלבד, ללא כל תשלום, כמחווה של רצון טוב וזאת לאור בקשתה", סעיף 6 לסיכומי התובע.

10. עוד הוסיף התובע כי אין המדובר בהפרה זניחה. לנתבע דף במדיה הציבורית הפועל להשאת רווחים, התמונה הייתה חשופה בדף העסקי למשך תקופה לא קצרה. בנוסף, פרט התובע כי הנתבע לא העניק קרדיט לתובע כיוצר היצירה ובכך פגע בזכותו המוסרית.

התובע פירט את הנזק שנגרם לו, בעוד שלגרסתו הנתבע לא שילם דבר ולפיכך ציין התובע כי יש לפסוק פיצויים סטטוטוריים ללא הוכחת נזק. בנושא זה הביא התובע שורה של פסקי דין, ראה סעיף 15 ו- 16 לסיכומים, בהם פסק בית המשפט סכומים מהותיים גם בגין פרסום חד פעמי וזאת בשל העיקרון ההרתעתי במנגנון הפיצוי הסטטוטורי.

11. הנתבע, בסיכומיו ציין כי, התובע זנח בסיכומיו את טענת הזכות המוסרית אשר הופיעה בסעיף 23.3 בתביעה וכן לא הזכיר בסיכומיו את טענת השידור שפורטה בסעיף 24 לתביעה. לפיכך, טוען התובע שטענה שנטענה בכתב טענות ולא הועלתה בסיכומים דינה כדין טענה שנזנחה, ובית משפט לא ישעה לה.

12. הנתבע מציין, כי התובע לא הוכיח את זכויותיו בתמונה. בהסכם, עם "ישראל היום" לא מוזכר שמה של הגב' זליקובסקי, עוד הוסיף בהקשר זה, כי אפילו אם נקבל את טענתו של התובע כי הוא בעל הזכויות, הרי בהסכם עצמו, סעיף 12.2, התיר התובע למזמינים רישיון לעשות שימוש בכל המדיה. בהקשר זה, עוד מציין הנתבע כי אם מי מחברי הקבוצה העבירו את התמונה לגב' זליקובסקי, היה על התובע לצרפם כנתבעים.

13. הנתבע, מכחיש את טענת התובע בדבר הרווח שהפיק הנתבע.

14. עוד חוזר ומציין הנתבע, כי "הנתבע וה"ה זליקובסקי, פעלו ביחד לצורך הקמת סדנת משחק. ה"ה זליקובסקי אף כתבה לתובע כי היא מסרה את התמונה לנתבע והתירה לו לעשות בה שימוש", ראה סעיף 12 ו-13 לסיכומים. כלומר, אם היתה הפרה, הרי שהגב' זליקובסקי אחראית, אלא שהגב' זליקובסקי לא נתבעה, אלא רק הנתבע.

15. לסיום, מציין הנתבע, כי קמה לו בנסיבות העניין הגנה מכוח היותו "מפר תמים" כקבוע בסעיף 58 לחוק. הוא קבל התמונה משרון במסגרת מיזם משותף, התמונה נלקחה מדף הפייסבוק של שרון. לא ידע ולא היה עליו לדעת לטענה בדבר זכויות יוצרים בתמונה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תאד"מ 21-12-38237 סולטן נ' ג'ייקוב

דיון והכרעה:

16. כמפורט לעיל בתיק זה לא התקיים הליך הוכחות ובית המשפט נדרש לתת את פסק דינו, וזאת מכוח הסכם דיוני בין הצדדים, על פי כתבי הטענות ועל פי הסיכומים.

17. תנאי להגשת תביעה בנושא זכויות יוצרים הוא כי, מדובר בזכות כהגדרתה בסעיף 4 לחוק, וכן לעניין זה ראה גם סעיף 11 לחוק לעניין מהות של הזכות. אין מחלוקת כי צילום של דמות/ דיוקן על ידי צלם מקצועי עונה על ההגדרה של "יצירה מקורית".

18. בעניין זה ראה: סעיף 33 (1) לחוק:

"היוצר של יצירה הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה".

כמו כן, ראה סעיף 35 (ב) לחוק:

"ביצירה שהיא דיוקן או צילום של אירוע משפחתי או של אירוע פרטי אחר, שנוצרה לפי הזמנה, הבעלים הראשון של זכות היוצרים בה הוא המזמין, אלא אם כן, הוסכם אחרת".

כמו כן ראה בעניין זה המלומד תמיר אפורי, חוק זכויות יוצרים, הוצאת נבו תשע"ב – 2012. עמ' 289 "ביצירה שהיא דיוקן, יוצר החוק חזקה כי היוצר והמזמין התכוונו שהזכויות בדיוקן יהיו בידי המזמין. החזקה ניתנת לסתירה, והיא תסתיר ותוכח שהיוצר או המזמין, הסכימו ביניהם אחרת".

19. בנסיבות העניין, אין מחלוקת כי התמונה מושא ההליך צולמה על ידי התובע. יש מחלוקת האם התובע במועד הרלבנטי לפרסומה היה בעל הזכות הבלעדית בתמונה. בנושא זה הציג התובע הסכם עם עיתון "ישראל היום", הסכם מיום 17.7.2014. ההסכם הינו הסכם עקרוני, ואינו מפרט את האובייקטים/ צילומים אשר יבוצעו על ידי הצלם. ממילא, לא מוזכר שמה של הגב' זליקובסקי, אולם, אין הדבר שולל טענתו של התובע כי התמונה שצילם את הגב' זליקובסקי, נכללת במסגרת ההסכם.

20. טוען הנתבע שהגב' זליקובסקי היא אשר נתנה לו את הרשות להשתמש בתמונה והפנתה אותו לעמוד הפייסבוק שלה. הגברת זליקובסקי עשתה זאת במסגרת סדנה שעמדה להקים יחד עם הנתבע. לא הוצג אישור של התובע בענין זה, אולם לא ניתן להתעלם מסעיף 12.2 להסכם שהציג התובע לפיו, "מובהר ומוסכם כי הספק מעניק בזאת למזמינה ולכל חברי הקבוצה רישיון (זכות שימוש), בלעדי, בלתי הדיר, ובלתי מוגבל בשום צורה ואופן... רבות, אך מבלי לגרוע, הזכות למצוא יצירות נגזרות, לבצע שינויים...".

21. עוד יש לציין, כי הנתבע צירף לכתב ההגנה, מכתבה של הגב' זליקובסקי, הכותבת כדלקמן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תאד"מ 21-12-38237 סולטן נ' ג'ייקוב

"מה הבעיה. קיבלתי תמונות מהצלם בעצמו לשימוש אישי".

כן ראה פנייתה של הגב' זליקובסקי לתובע :

"הי אריק, מבינה שעמית ג'ייקוב השתמש

בתמונה שלי שאתה צילמת. אני שלחתי לו

את התמונה. בזמנו גם שלחתי לי כמה.

לא ברור לי מה הבעיה ולמה אתה צריך לתבוע אותי על זה?

הוא הוריד את התמונה ברגע שאמרת שיש עליה זכויות.

"מבקשת ממך בכל....."

22. כפי שיפורט להלן בנסיבות העניין, כן, מבלי להכריע בשאלת הבעלות ביצירה, ובהנחה, שהזכויות שייכות לתובע, זכאי הנתבע, בנסיבות העניין, להגנת "מפר תמים" כהגדרתה בסעיף 58 לחוק אשר קובע כדלקמן: "הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, ואולם המפר לא ידע ולא היה עליו לדעת, במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים ביצירה, לא יחויב בתשלום פיצויים עקב ההפרה".

בעניין זה ראה ע"א 8742/15 אסטרולוג הוצאה לאור בע"מ נ' שרון רון (שטיבלמן) (נבו 03.12.2017) ".....מקרה החרוג של יצירה שזכתה להגנת זכות יוצרים, אך לא פורסמה בדרך שניתן יהיה לאתרה גם על ידי חיפוש מדוקדק, וכאשר בעל הזכות לא הציג בפני המפר ראיה על ההפרה הנטענת, ראוי להחיל על המפר העקיף את הגנת המפר התמים הקבועה בחוק. נסיבות המקרה שבפנינו עונות על התנאי הקבוע בסעיף 58, לפיו "המפר לא ידע ולא היה עליו לדעת, במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים ביצירה".

23. במקרה דנא קיבל הנתבע התמונה מגב' זליקובסקי לצורך הקמת מיזם משותף, סדנא למשחק, לשניהם. מדובר בתמונה של הגב' זליקובסקי אשר חזרה וציינה, כפי שפורט לעיל, כי היתה לה הזכות להשתמש בתמונה. התמונה נלקחה מדף הפייסבוק שלה. למרות עמדתה הברורה בנושא זה התובע לא בקש לזמנה לעדות. בנסיבות הענין הנתבע לא ידע ו/או היה עליו לדעת כי קיימת זכות יוצרים בתמונה. מיד כשנודע לו על טענת התובע לזכות יוצרים בתמונה הסיר, כך על פי הצהרתו, התמונה. עוד ציין כי המיזם המשותף לא יצא לפועל והוא לא הפיק כל רווח. בשים לב לאמור לעיל זכאי הנתבע להגנת "מפר תמים" ואין לחייבו בפיצויים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תאד"מ 21-12-38237 סולטן נ' ג'ייקוב

סוף דבר:

בשים לב לאמור לעיל, מורה על דחיית התובענה ללא צו להוצאות.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ט"ז תשרי תשפ"ג, 11 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.

נמרוד אשכול, שופט